

MĄTWIK BURAKOWY – NICIEŃ GLEBOWY

W uprawie buraka cukrowego szczególnie duży wpływ na liczbę nicieni w glebie ma obecność w płodozmianie rzepaku, który przyczynia się do bardzo silnego namnożenia mątwika!

Objawy występowania mątwika:

- przy porażeniu młodych siewek zahamowany wzrost roślin (późny siew, przesiewy),
- placowe więdnienie (w godzinach porannych),
- jaśniejsze liście i mniejszy korzeń główny,
- charakterystyczna broda korzeniowa z cystami na korzonkach (11-20 cyst = 500-1000 jaj i larw w 100 g gleby).

Broda korzeniowa z cystami na korzonkach

Ze względu na długi okres żywotności cyst mątwika w glebie (do 10 lat), zagrożenie plantacji tym nicieniem wzrasta z każdym kolejnym rokiem uprawy buraka na tym samym polu!

Skutki porażenia:

- brak tolerancji na okresy posuchy,
- zwiększone ryzyko występowania wtórnych infekcji grzybowych,
- straty plonu korzeni i cukru do 25%, na glebach lekkich nawet do 50%.

Korzenie odmiany tolerancyjnej na nicienie (lewa strona) oraz standardowej (prawa strona) pobrane z pola z wysoką presją mątwika burakowego.

Placowe więdnienie liści na stanowisku z mątwikiem burakowym

ZAPOBIEGANIE STRATOM PLONU

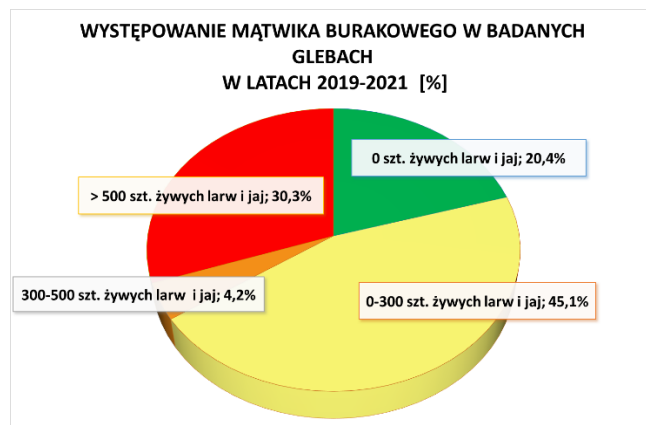
- ! uprawa buraka w 4 letnim lub dłuższym płodozmianie;
- ! płodozmian buraczany bez roślin żywicielskich dla mątwika, tj. rzepaku, kapusty, kalafiora, szpinaku, brokuła;
- ! wysiew w międzyplonie antymątwikowych odmian gorczycy, rzodkwi oleistej, mieszanek międzyplonowych dedykowanych na takie stanowiska lub facelii;
- ! skuteczna redukcja zachwaszczenia w całym cyklu zmianowania – istotne usuwanie samosiewów rzepaku, tobołków, taszników;
- ! możliwie wczesny siew buraków zapobiega porażeniu młodych roślin (larwy opuszczają cysty, gdy temp. gleby przekracza 8°C);
- ! siew odmian tolerancyjnych na stanowiskach ze stwierdzonym zamątwiczeniem gleby.

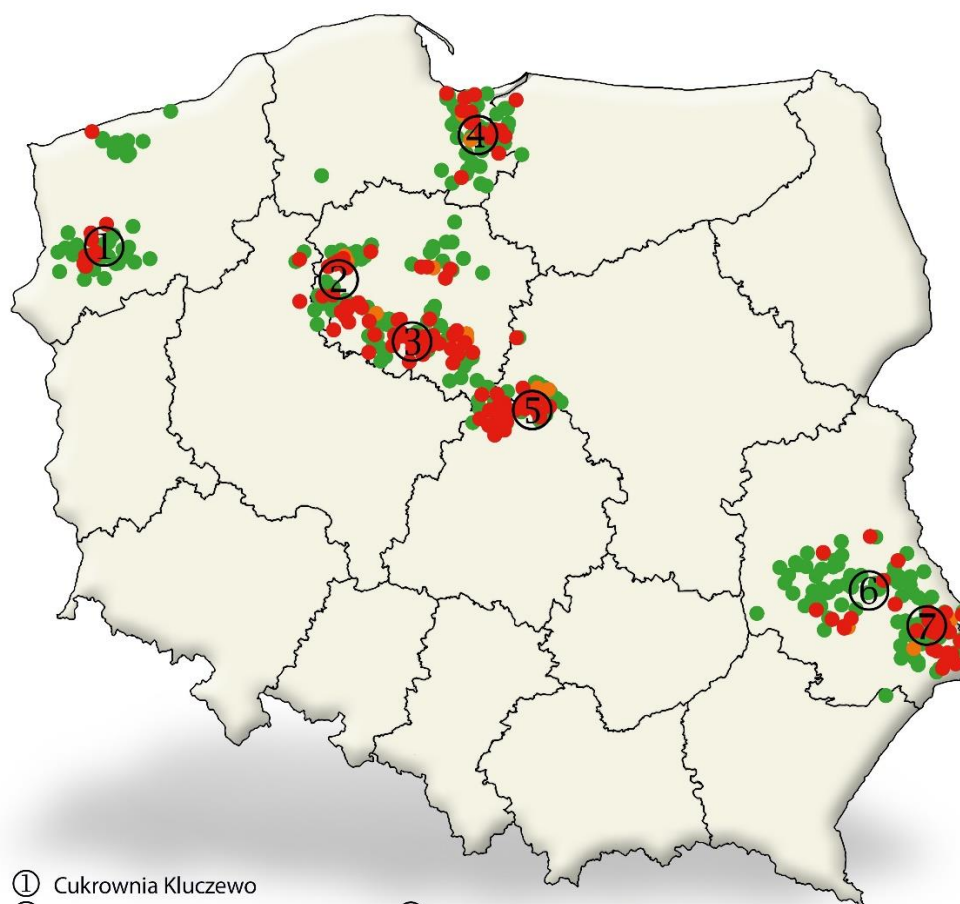
Odmiana tolerancyjna (lewa strona) i standardowa (prawa strona) na stanowisku z wysoką presją mątwika. Godziny przedpołudniowe w okresie posuchy.

MĄTWIK BURAKOWY W REJONACH KONTRAKTACYJNYCH KSC S.A.

W ramach współpracy z firmą Hillese, w latach 2019-2021 analizie na obecność mątwika poddano łącznie 426 prób glebowych z rejonów kontraktacyjnych Cukrowni KSC S.A. Areal wykonanych badań objął niemal 4400 ha. Próby pobierano wiosną z pól, na których burak uprawiany był w roku poprzednim. Rezultaty trzyletnich badań przedstawia załączona mapka oraz diagram.

Występowanie mątwika burakowego w 2019-2021

① Cukrownia Kluczewo	⑤ Cukrownia Dobrzelin
② Cukrownia Nakło nad Notecią	⑥ Cukrownia Krasnystaw
③ Cukrownia Kruszwica	⑦ Cukrownia Werbkowice
④ Cukrownia Malbork	

Legenda

- **Przekroczony próg szkodliwości (powyżej 500 żywych jaj i larw *H. schachtii* /100g gleby)**
- **Wysoka presja (od 300 do 500 żywych jaj i larw *H. schachtii* /100g gleby)**
- **Niska presja (mniej niż 300 żywych jaj i larw *H. schachtii* /100g gleby) lub brak występowania**

Mapa została opracowana w oparciu o wyniki badań próbek glebowych pobranych w 2019-2021r. i przebadanych w Terenowej Stacji Doświadczalnej IOR-PIB w Toruniu.